

Comentariul poeziei Scrisoarea III scrisa de Mihai Eminescu - a treia parte

Partea a doua a poemului e expresia directa a atitudinii poetului, revoltat de ticalosirea natiei sale. Politicienii zilei, tineretul scolit la Paris devin tinta atacurilor, a invectivei poetului. Pierderea sentimentului patriei inseamna instaurarea formelor goale, a jocului de masti. Sentimentul pierdut al patriotismului e acum doar mimat, forma de profanare a unei valori sacre. Limbajul si-a schimbat complet registrul, imprecatia si invectiva se insotesc cu epitetul demascator si comparatia injositoare.

"Saltimbancii", "irozii", "nerozii", "canalia", "panglicarii", "uraciunea", "pocitura", "bulgaroii", "grecoteii", "plebea", "gunoiul", "smintitii", "starpiturile", "perfizii", "lacomii", "fonfii", "flecarii", "gagautii", "gusatii", "balbaitii", "raii", "famenii", "ciuma", "miseii sunt cei care "reprezinta" in contemporaneitate natia. Acestor termeni directi, fara inconjur, desprinsi din limbajul pamfletar, li se adauga alte modalitati de a exprima aceeasi categorie. Ironia e necrutatoare, uneori mai taioasa decat vorba directa: "falnic giuvaer", "glorii de strada", "patrioti", "virtuosi", "ctitori de asezaminte", "progenitura de origine romana" - sunt denominative care coboara in sfera monstruozeitatii o intreaga generatie care traieste sub semnul minciunii, al falsitatii, al mimarii: "Au de patrie, virtute, nu vorbeste liberalul, I De ai crede ca vieata-i e curata ca cristalul? I Nici visezi ca inainte-ti sta un stalp de cafenele, I Ce isi rade de-aste vorbe inganandu-le pe ele. I Vezi acolo pe uraciunea fara suflet, fara cuget, I Cu privirea-mparosata si la falci umflat si buget, I Negru, cocosat si lacom, un izvor de siretlicuri, I La tovarasii sai spune veninoasele-i nimicuri; I Toti pe buze-avand virtute, iar in ei moneda calpa, I Quintesenta de mizerii de la crestet pana-n talpa".

Tintele cele mai evident vizate sunt - in viziune eminesciana incrimi-nanta, subiectiva - caricaturi ale istoriei, ale politicii momentului (Pantazi Ghica-" cu privirea-mparosata... ", CA. Rosetti, pocitura...").

Amplu si viguros rechizitoriu, aceasta parte a poemului exprima toata gama de sentimente ale unei constiinte angajate, critice, de la dispret, pana la ura si amaraciune, si pana la ironie amara.

In final, invocarea lui Tepes ca spirit pedepsitor e culminarea unei revolte si a unei dorinte de restaurare a valorilor autentice.

Asupra limbajului acestei parti, asupra procedeeelor retorismului, observatiile converg, pana la un punct, cu cele din partea intai. Minus invectiva si ironia. Interogatiile, tonul declamator si invocatia repetata, metafora sonora ("capistea spoielii " stalp de cafenele", retoricile suliti, "comedia minciunii) sunt procedee adaugate epitetului, comparatiei, paralelismului sintactic.

Text fundamental eminescian, Scrisoarea III pastreaza seva expresivitatii in orice timp istoric. Ea acuza si loveste necrutator date ale umanului, in general, nu ale unei epoci, si de aceea intra in

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari

<http://referatenoi.ro>

categoria textelor clasice a caror idee fundamentala, forta si modernitate devanseaza expresia retorica.